

SELV UHYRER KAN PÅVIRKES

Det siste trekvart året har gjeldskrisa og rystningene i det internasjonale finanssystemet kommet litt i bakgrunnen i mediernes nyhetsdekning. Vi er imidlertid overbevist om at hendelsene i Øst-Europa og Sovjetunionen ikke gjør dette problemfeltet mindre aktuelt. La oss her bare minne om at Jugoslavia, Polen og Ungarn med en utenlandsgjeld på tilsammen vel 80 milliarder dollar i vestlig valuta i 1989, hører til de 14 mest gjeldstyngede land i verden, USA medregnet

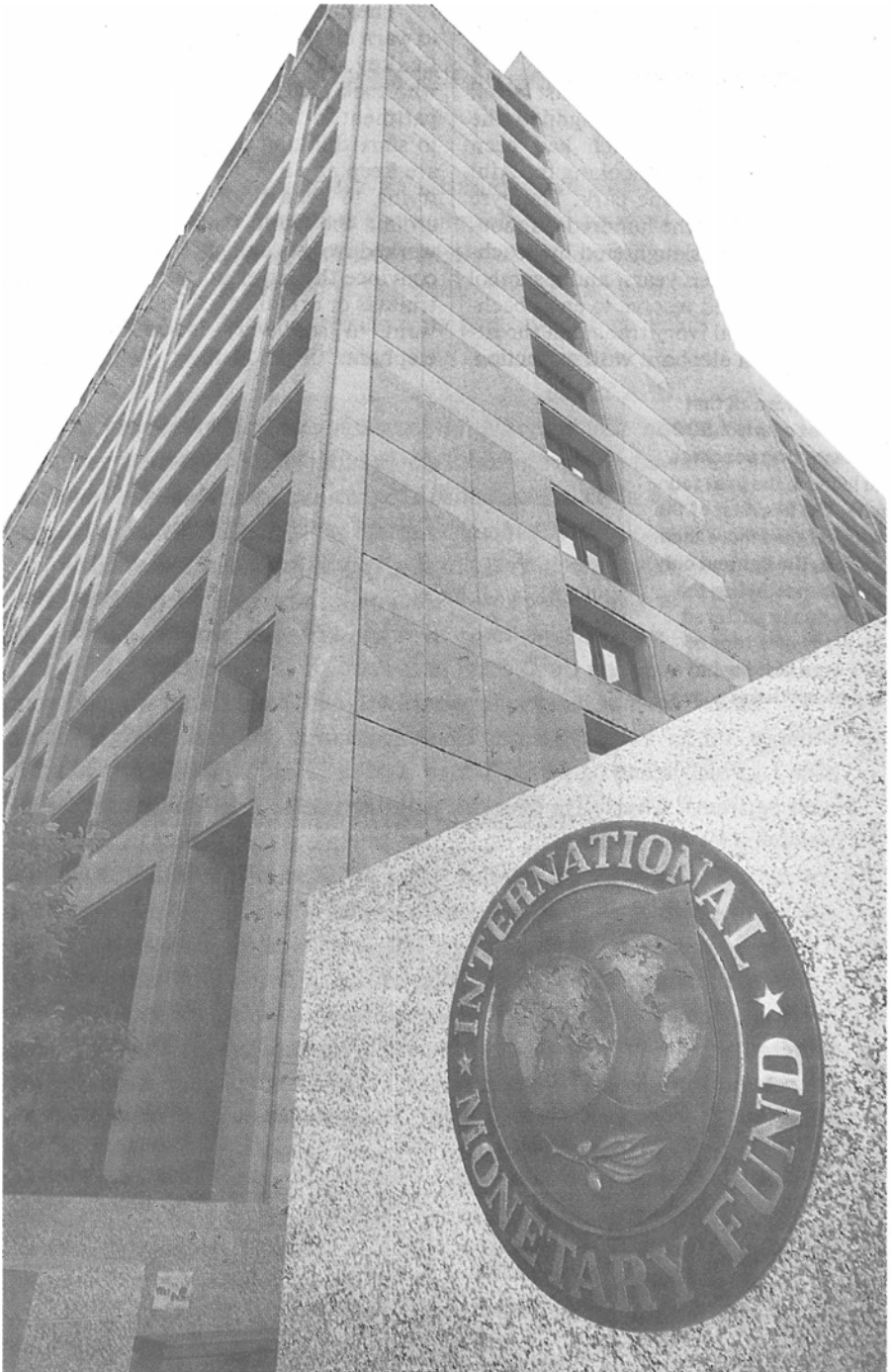
Gjeldskrisa som har ridd verdensøkonomien siden begynnelsen av 80-årene, er hovedsakelig et resultat av Bretton Woods-systemets sammenbrudd, av USAs økonomiske politikk og av de transnasjonale bankenes tøylesløse utlånspolitikk i 70-årene. I denne prosessen ble Bretton Woods-institusjonene, men spesielt Valutafondet, spilt fullstendig ut over sidelinjen.

Etter ti år i passivitet kom Valutafondet på banen igjen i 1982, i en helt ny rolle, som administrator av gjeldskrisa og mekler mellom de transnasjonale bankene og skyldnerlandene.

Måten den internasjonale gjeldskrisa blir håndtert på i årene som kommer, vil ha store følger for livssituasjonen til millioner av mennesker både i gjeldslandene og i kreditorland. I dette heftet av Vardøger prøver vi først og fremst å kaste lys over den politiske profilen og funksjonsmåten til Valutafondet og Verdensbanken, og den sentrale rollen disse to institusjonene nå spiller i verdensøkonomien. Flere av artiklene gir, med forskjellige vinklinger, kritiske analyser av den strategien Valutafondet hittil har fulgt for å løse gjeldskrisa, og det blir vist at Fondets strategi har vært en fiasko.

Alternativer finnes, men både sterke maktpolitiske interesser og Fonds-økonomenes ideologiske skylapper sperrer veien for dem. På den andre siden er en løsning av de globale gjeldsproblemene utenkelig uten Fondets og kanskje også Verdensbankens aktive medvirkning. Derfor er det viktig at det skapes en sterk opinion i medlemslandene for en endring av politikken til verdensøkonomiens to monstre.

Redaksjonen

halvparten av bygningen består av **luft...** et luksuriøst vakuum, tretten etasjer høyt... "